

Szanowni Państwo

Już za dwa dni, 26 maja, obchodzić będziemy Dzień Matki. Z tej okazji życząc wszystkim Mamom przede wszystkim dużo zdrowia, jednocześnie przypominamy i nieustająco namawiamy do skorzystania z bezpłatnych badań mammograficznych i cytologicznych. A tym paniom, które dopiero spodziewają się zostać mamami, szczególnie uwadze polecamy profilaktyczny program badań prenatalnych. Ponadto prawie wszystko o opiece pielęgniarskiej.

OPIEKA PIELEŃNIARSKA CZ. 1

Wiele chorób, na które zapadamy, wymaga pomocy lub opieki pielęgniarskiej. Zrobienie zastrzyku czy założenie opatrunku lub zdjęcie szwu to jedne z wielu zadań pielęgniarki. Świadczenia pielęgniarskie zapewnia się także obłożnie chorym, ale i osobom zdrowym – na przykład wykonanie pomiaru ciśnienia krwi. Oczywiście zakres usług pielęgniarskich jest bardzo szeroki. Dzisiaj więc o rodzajach świadczonych usług pielęgniarskich, ich zakresie i różnicach z nich wynikających.

PIELEŃNIARSKA OPIEKA W POZ

Pacjenci, którzy nie kwalifikują się do objęcia pielęgniarską opieką długoterminową, korzystają z opieki pielęgniarskiej realizowanej w ramach podstawowej opieki zdrowotnej (POZ). Pielęgniarka POZ planuje i realizuje kompleksową opiekę pielęgniarską i pielęgnacyjną w środowisku domowym (miejscu zamieszkania) oraz w środowisku nauczania. W ramach podstawowej opieki zdrowotnej uzyskamy:

- opiekę pielęgniarską w ramach POZ,
- opiekę pielęgniarską POZ w ramach profilaktycznych programów zdrowotnych,
- opiekę pielęgniarki środowiskowej,
- opiekę pielęgniarki szkolnej,
- pielęgniarską opiekę nocną i świąteczną ambulatoryjną i wyjazdową.

Katalog świadczeń pielęgniarskich w POZ

1. Świadczenia podstawowe do objęcia świadczeniobiorcy opieką pielęgniarską w POZ

- 1.1 Przeprowadzenie wywiadu środowiskowo-rodzinnego – obejmuje przeprowadzenie wywiadu środowiskowo-rodzinnego, wykonanie pomiaru podstawowych parametrów życiowych u świadczeniobiorcy, identyfikację zagrożeń i problemów zdrowotnych w kontekście potrzeb zdrowotnych pacjenta oraz udokumentowanie świadczeń w Indywidualnej karcie opieki pielęgniarskiej w POZ
- 1.2 Wykonanie kwalifikacji pacjenta na podstawie skierowania do objęcia pielęgniarską opieką środowiskową – ustalenie problemów pielęgnacyjnych i Indywidualnego planu opieki – zgodnie z zasadami określonymi przez NFZ „Warunkami zawarcia umów”

2. Świadczenia w zakresie edukacji i promocji zdrowia

- 2.1 Prowadzenie edukacji zdrowotnej oraz poradnictwa w zakresie samoopieki w życiu z chorobą i niepełnosprawnością w stosunku do chorego i jego rodziny oraz nauka pielęgnacji i samoobsługi – obejmuje edukację pacjenta i/lub jego rodziny poprzez czynne poradnictwo oraz (w zależności od potrzeb) piśmienne materiały informacyjno-edukacyjne przekazywane w trakcie realizacji świadczenia. Udzielone świadczenie możliwe do rozliczenia 1 raz w miesięcznym okresie rozliczeniowym.
- 2.2 Realizacja pielęgniarskiej wizyty profilaktycznej u dziecka do 6. tygodnia życia – obejmuje (adekwatnie do wieku dziecka) czynności pielęgniarskie zgodnie z załącznikiem nr 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie zakresu świadczeń opieki zdrowotnej, w tym badań przesiewowych, oraz okresów, w których te badania są przeprowadzane, a także dokumentowanie udzielonych świadczeń w indywidualnej dokumentacji świadczeniobiorcy
- 2.3 Realizacja wizyty patronażowej u dziecka powyżej 2. m-ca życia – obejmuje (adekwatnie do wieku dziecka) czynności pielęgniarskie zgodnie z załącznikiem nr 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie zakresu świadczeń opieki zdrowotnej, w tym badań przesiewowych, oraz okresów, w których te badania są przeprowadzane, a także dokumentowanie udzielonych świadczeń z uwzględnieniem dokumentacji z dokonanej oceny rozwoju psychomotorycznego dziecka.

3. Świadczenia higieniczno-pielęgnacyjne w ramach pielęgniarskiej opieki środowiskowej

- 3.1 Kąpiel pacjenta leżącego w łóżku – obejmuje czynności przygotowawcze, mycie całego ciała, toaletę p/oparzeniową i p/odleżynową, zmianę bielizny osobistej, zmianę pampersa
- 3.2 Pomoc przy kąpielu w wannie (kąpiel pod nadzorem) – obejmuje pomoc przy myciu, czesaniu i suszeniu włosów
- 3.3 Wykonanie toalety porannej lub wieczornej u pacjenta leżącego – obejmuje czynności przygotowawcze, mycie obwodowych części ciała pacjenta, czesanie włosów, podmycie krocza, toaletę p/oparzeniową i p/odleżynową, zmianę pampersa, ewentualne obcinanie paznokci
- 3.4 Pomoc pacjentowi przy wykonaniu toalety porannej lub wieczornej – obejmuje pomoc przy rozebraniu i ubraniu pacjenta, myciu obwodowych części ciała pacjenta, czesaniu włosów, podmyciu krocza, ewentualne obcinanie paznokci
- 3.5 Przesłanie łóżka pacjentowi leżącemu, zapewnienie wygodnej i bezpiecznej pozycji w łóżku – obejmuje czynności przygotowawcze, częściową zmianę pościeli, zmianę pampersa, stosowanie udogodnień, zabezpieczenie pacjenta przed urazem
- 3.6 Toaleta jamy ustnej – obejmuje toaletę jamy ustnej, a także oczyszczenie protez zębowych
- 3.7 Pomoc przy toalecie jamy ustnej – obejmuje również mycie protez zębowych
- 3.8 Golenie zarostu twarzy
- 3.9 Pomoc przy myciu głowy – obejmuje pomoc przy czesaniu i suszeniu włosów
- 3.10 Mycie głowy w łóżku pacjentowi leżącemu – obejmuje czynności przygotowawcze, mycie, czesanie i suszenie włosów
- 3.11 Założenie i zdjęcie czepca w przypadku wszawicy – obejmuje koszt środka farmakologicznego i materiałów opatrunkowych oraz mycie i czesanie włosów

- 3.12 Zmiana lub pomoc przy zmianie bielizny osobistej – obejmuje zmianę pampersa
- 3.13 Zmiana bielizny pościelowej u pacjenta leżącego – obejmuje również zmianę pampersa

4. Świadczenia pielęgnacyjno-lecznicze w ramach pielęgniarskiej opieki środowiskowej

- 4.1 Karmienie pacjenta – obejmuje przygotowanie posiłku do podania oraz poradnictwo żywieniowe i edukację w zakresie żywienia dietetycznego w stanach chorobowych.
- 4.2 Pomoc przy spożywaniu posiłku – obejmuje pomoc w przygotowaniu posiłku do spożycia oraz poradnictwo żywieniowe i edukację w zakresie żywienia dietetycznego w stanach chorobowych
- 4.3 Karmienie pacjenta przez zgłębnik lub przetokę – obejmuje założenie zgłębnika do żołądka oraz przygotowanie posiłku do podania oraz koszty materiałowe zabiegu
- 4.4 Pielęgnacja odleżyn i odparzeń u pacjenta leżącego – obejmuje czynności przygotowawcze, toaletę p/odleżynową, założenie lub zmianę oraz opatrunku (wraz z kosztami materiałów opatrunkowych, bez kosztu opatrunków specjalistycznych np. żelowych) z zastosowaniem leków wchłaniających się przez skórę, zastosowanie pielęgnacyjnych środków kosmetycznych i leczniczych, założenie lub zmianę opatrunku żelowego
- 4.5 Pielęgnacja stomii – obejmuje toaletę stomii z zastosowaniem maści i innych środków na skórę wokół stomii oraz zmianę worka stomijnego (bez kosztów worka stomijnego)
- 4.6 Pielęgnacja powiklanej stopy cukrzycowej lub innych trudno gojących się ran (z wyłączeniem ran odleżynowych) – obejmuje zakładanie, zmianę i koszty opatrunków, zabiegi pielęgnacyjne z zastosowaniem leków i innych środków (bez kosztów leków i opatrunków specjalistycznych)
- 4.7 Mechaniczne odbarczanie z wydzielin górnych dróg oddechowych i/lub pielęgnacja rurki tracheotomijnej wraz z kosztami materiałowymi zabiegu – obejmuje odessanie wydzieliny
- 4.8 Mechaniczne odbarczanie z wydzielin górnych dróg oddechowych i/lub pielęgnacja rurki tracheotomijnej z wyłączeniem kosztu cewników do odsysania – obejmuje odessanie wydzieliny
- 4.9 Założenie lub wymiana cewnika u kobiet wraz z kosztem cewnika i worka do zbiórki moczu – obejmuje czynności przygotowawcze oraz jałowe podmycie krocza
- 4.10 Założenie lub wymiana cewnika u kobiet bez kosztu cewnika i worka do zbiórki moczu – obejmuje czynności przygotowawcze oraz jałowe podmycie krocza
- 4.11 Pielęgnacja cewnika założonego do pęcherza moczowego – obejmuje jałowe podmywanie krocza, obserwację ilości i barwy wydalanego moczu, obserwację w kierunku infekcji wstępującej układu moczowego, płukanie cewnika – w zależności od potrzeb, wymianę lub opróżnianie worka na mocz
- 4.12 Wykonanie lewatywy oczyszczającej lub wlewki doodbytniczej – obejmuje czynności przygotowawcze oraz toaletę krocza
- 4.13 Wykonanie kompresów i okładów oraz kąpeli leczniczych – dotyczy okolic całego ciała, obejmuje czynności przygotowawcze oraz koszty materiałów opatrunkowych. Nie obejmuje kosztu wyrobów farmaceutycznych stosowanych do kąpeli leczniczych
- 4.14 Założenie suchej rurki doodbytniczej – obejmuje czynności przygotowawcze oraz koszt sprzętu jednorazowego użytku niezbędny do wykonania zabiegu
- 4.15 Zastosowanie basenu u pacjenta leżącego – obejmuje mycie krocza
- 4.16 Zmiana pampersa – obejmuje toaletę p/oparzeniową
- 4.17 Stosowanie baniek lekarskich – obejmuje oklepywanie pleców
- 4.18 Podawanie leków różnymi drogami – w zależności od zleceń lekarskich (doustnych, doodbytniczych, do oka, do nosa, do ucha, wziewnie) – obejmuje podanie wszystkich zaordynowanych leków w trakcie wizyty
- 4.19 Podawanie insuliny – obejmuje edukację w zakresie dawkowania, samokontroli i samodzielnego wykonywania iniekcji z insuliny przez pacjenta lub rodzinę
- 4.20 Podawanie leków w postaci iniekcji śródskórnych, podskórnych i domięśniowych w ramach świadczenia pielęgniarskiej opieki środowiskowej – obejmuje sprzęt jednorazowego użytku niezbędny do wykonania zlecenia
- 4.21 Podawanie leków w postaci iniekcji dożylnych – obejmuje czynności przygotowawcze, kontrolny pomiar tętna i RR, sprzęt jednorazowego użytku niezbędny do wykonania zlecenia
- 4.22 Podawanie płynów infuzyjnych i leków w kroplowych wlewach dożylnych – obejmuje czynności przygotowawcze, kontrolny pomiar tętna i RR, sprzęt jednorazowego użytku niezbędny do wykonania zlecenia

5. Świadczenia usprawniające w ramach pielęgniarskiej opieki środowiskowej

- 5.1 Prowadzenie ćwiczeń biernych i czynnych u pacjenta leżącego – obejmuje zastosowanie gimnastyki oddechowej (minimum 10 minut) z oklepywaniem
- 5.2 Prowadzenie usprawniania ruchowego (siadanie, pionizacja, nauka chodzenia oraz chodzenia przy pomocy sprzętu ortopedycznego i środków pomocniczych, nauka samoobsługi) – obejmuje zastosowanie gimnastyki oddechowej (minimum 10 minut) z oklepywaniem
- 5.3 Zastosowanie drenażu ułożeniowego, wykonanie inhalacji – obejmuje nacieranie pleców, oklepywanie
- 5.4 Gimnastyka oddechowa – obejmuje oklepywanie

6. Świadczenia diagnostyczne w ramach pielęgniarskiej opieki środowiskowej

- 6.1 Pomiar podstawowych parametrów życiowych (ciśnienia tętniczego krwi, tętna, oddechu, temperatury) – dotyczy wykonania pomiaru wszystkich parametrów
- 6.2 Obserwacja występowania i pomiar obręzków – dotyczy wykonania niezbędnych pomiarów
- 6.3 Wykonywanie pomiaru glikemii przy użyciu glukometru lub testów paskowych – obejmuje koszty materiałowe zabiegu
- 6.4 Pobieranie materiałów do badań: krwi, moczu, wymazów – świadczenie realizowane przy współpracy ze świadczeniodawcą POZ na którego liście lekarskiej znajduje się pacjent. Obejmuje czynności przygotowawcze, sprzęt jednorazowego użytku niezbędny do wykonania zlecenia. Za zapewnienie pojemników do badań oraz warunków transportu pobranych materiałów, zgodnie ze standardami jakości dla medycznych laboratoriów diagnostycznych i mikrobiologicznych odpowiada zleceniodawca.
- 6.5 Kontrola diurezy, prowadzenie bilansu wodnego

7. Wsparcie organizacyjne w zakresie korzystania ze świadczeń systemu opieki zdrowotnej i socjalnej w ramach pielęgniarskiej opieki środowiskowej

- 7.1 Pomoc w zapewnieniu świadczeń opieki socjalnej, środków leczniczych i sprzętu niezbędnego do opieki i leczenia w domu – obejmuje współdziałanie z organizacjami i instytucjami w zakresie wsparcia osób i rodzin z problemami zdrowotnymi, poradnictwo w zakresie korzystania z systemu opieki zdrowotnej i socjalnej, współpracę z innymi członkami zespołu terapeutycznego

8. Świadczenia pielęgnacyjno-lecznicze realizowane poza planem indywidualnej opieki w ramach pielęgniarskiej opieki środowiskowej

- 8.1 Stosowanie baniek lekarskich – obejmuje oklepywanie pleców
- 8.2 Podawanie insuliny – obejmuje edukację pacjenta w zakresie dawkowania, samokontroli i samodzielnego wykonywania iniekcji z insuliny przez pacjenta lub rodzinę
- 8.3 Podawanie leków w postaci iniekcji śródskórnych, podskórnych i domięśniowych – obejmuje sprzęt jednorazowego użytku niezbędny do wykonania zlecenia
- 8.4 Podawanie leków w postaci iniekcji dożylnych – obejmuje czynności przygotowawcze, kontrolny pomiar tętna i RR, sprzęt jednorazowego użytku niezbędny do wykonania zlecenia
- 8.5 Podawanie płynów infuzyjnych i leków w kroplowych wlewach dożylnych – obejmuje czynności przygotowawcze, kontrolny pomiar tętna i RR, sprzęt jednorazowego użytku niezbędny do wykonania zlecenia

- 8.6 Wykonywanie pomiaru glikemii przy użyciu glukometru lub testów paskowych – obejmuje koszty materiałowe zabiegu

- 8.7 Pobieranie materiałów do badań: krwi, moczu, wymazów – świadczenie realizowane przy współpracy ze świadczeniodawcą POZ, na którego liście lekarskiej znajduje się pacjent. Obejmuje czynności przygotowawcze, sprzęt jednorazowego użytku niezbędny do wykonania zlecenia. Za zapewnienie pojemników do badań oraz warunków transportu pobranych materiałów, zgodnie ze standardami jakości dla medycznych laboratoriów diagnostycznych i mikrobiologicznych odpowiada zleceniodawca.

► Pielęgniarka POZ

Pielęgniarka POZ planuje i realizuje kompleksową opiekę pielęgniarską nad osobą, rodziną, społecznością w środowisku zamieszkania, z uwzględnieniem miejsca udzielenia świadczenia, obejmując opieką:
– zdrowych i chorych niezależnie od pci i wieku,
– osoby niepełnosprawne.
Pacjent ma prawo wyboru pielęgniarki, którego dokonuje wypełniając w przychodni druk Deklaracji wyboru lekarza, pielęgniarki i położnej podstawowej opieki zdrowotnej, przy czym bezpłatnego wyboru można dokonać nie częściej niż dwa razy w roku kalendarzowym, a w przypadku każdej kolejnej zmiany wnosi on opłatę w wysokości 80 złotych, chyba że zmiana pielęgniarki łączy się ze zmianą miejsca zamieszkania lub innych niezależnych od woli ubezpieczonego przyczyn.

Dostępność świadczeń pielęgniarki POZ:

Pielęgniarka POZ udziela świadczeń zdrowotnych w gabinecie pielęgniarki lub w miejscu zamieszkania świadczeniobiorcy, w godzinach pomiędzy 8.00 a 18.00 od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy, zgodnie z przyjętym przez Fundusz harmonogramem pracy, chyba że chory cierpi na schorzenia przewlekłe, a zaistnieją uzasadnione przypadki zachowania ciągłości opieki – wtedy również w pozostałe dni tygodnia, a godziny udzielania świadczeń ustalane są wtedy z pacjentem.

► Pielęgniarka środowiskowa

Opieka pielęgniarki środowiskowej przysługuje pacjentom, którzy:
– ze względu na istniejące problemy zdrowotne wymagają systematycznej opieki pielęgniarskiej,
– nie objęci są świadczeniami stacjonarnej opieki długoterminowej, a także nie kwalifikują do hospicjum domowego,
– uzyskali do 60 punktów w skali Bartela,
– złożyli deklarację wyboru pielęgniarki POZ.
Do pielęgniarki środowiskowej chory może zgłosić się sam lub być zgłoszony przez:
– lekarza POZ,
– położną POZ,
– rodzinę,
– opiekunów,
– instytucję.

Pacjent objęty pielęgniarską opieką środowiskową nie może być jednocześnie objęty pielęgniarską opieką długoterminową.
Do 72 godzin od momentu otrzymania zgłoszenia od pacjenta, pielęgniarka środowiskowa powinna udać się do miejsca jego zamieszkania (pobytu) i dokonać oceny oraz kwalifikacji do objęcia chorego opieką.

Pielęgniarska opieka środowiskowa nad pacjentem odbywa się zgodnie z ustalonym i zaakceptowanym przez chorego lub jego opiekuna prawnego „Indywidualnym planem opieki” sporządzonym przez pielęgniarkę środowiskową. Indywidualny plan opieki ustalany jest w oparciu o „Wykaz czynności pielęgniarskich wykonywanych w ramach sprawowania pielęgniarskiej opieki środowiskowej”.
Przy zabezpieczeniu środków niezbędnych do realizacji „Indywidualnego planu opieki”, obowiązują następujące zasady:

- środki higieniczne i opatrunkowe (wata, lignina, gaza, plastry, bandaże, jałowe gaziki, jałowe opatrunki na rany, szpatułki, kwacze) oraz środki dezynfekcyjne i odkażające niezbędne do realizacji zadań wynikających z planu pielęgnacji – zapewnia pielęgniarka sprawująca pielęgniarską opiekę środowiskową realizującą umowę z NFZ,
 - środki higieny osobistej – mydło, szampon, ręczniki, nożyczki, maszyny do golenia itp. zapewnia świadczeniobiorca, rodzina świadczeniobiorcy lub jego opiekun prawny,
 - leki, środki farmakologiczne (w tym specjalistyczne opatrunki do leczenia odleżyn), jak również środki ortopedyczne i pomocnicze oraz sprzęt medyczny, które zleca lekarz ubezpieczenia zdrowotnego (lekarz POZ lub lekarz specjalista), niezbędne do wykonywania czynności higieniczno-pielęgnacyjnych przez pielęgniarkę opieki środowiskowej powinny być zapewnione przez świadczeniobiorcę, rodzinę świadczeniobiorcy lub jego opiekuna prawnego.
- Jedną pielęgniarką środowiskową nie może obejmować opieką równocześnie więcej niż 8 podopiecznych, przy czym liczba pacjentów objętych opieką przez jedną pielęgniarkę zależna jest od stanu pacjenta oraz oceny czasu pracy potrzebnego dla wykonania czynności ujętych w „Wykazie czynności pielęgniarskich wykonywanych w ramach sprawowania pielęgniarskiej opieki środowiskowej”. Ponadto pielęgniarka POZ nie może udzielać jednocześnie świadczeń w ramach opieki długoterminowej.
Pielęgniarka podczas sprawowania opieki środowiskowej monitoruje stan zdrowia pacjenta, a w przypadku stwierdzenia istotnych zmian, świadczących o zaostrzeniu choroby lub wystąpieniu powikłań zobowiązana jest do:
– niezwłocznej konsultacji z lekarzem POZ prowadzącym chorego,
– w razie konieczności – do wezwania zespołu ratownictwa medycznego.
Prowadzi także dokumentację medyczną z realizacji pielęgniarskiej opieki środowiskowej, która przechowywana jest, a także udostępniana na zasadach określonych odrębnymi przepisami.

Ciąg dalszy nastąpi.

Narodowy Fundusz Zdrowia
Śląski Oddział Wojewódzki w Katowicach

www.nfz-katowice.pl

www.nfz.gov.pl

Informacja ogólna
ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice, tel. 032 735 19 00
ul. gen. Jankego 15A, 40-615 Katowice,
tel. 032 735 05 05

Biuro Rzecznika Praw Pacjenta Śląskiego OW NFZ
ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice, tel. 032 735 17 07

Biuro Działu Skarg i Wniosek
ul. gen. Jankego 15A, 40-615 Katowice,
tel. 032 735 05 90; 735 05 63; 735 05 13; 735 05 16;
735 05 82; 735 05 45

Informacja dotycząca Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego (KUZ)
ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice, tel. 032 735 18 00

Informacja na temat leczenia w Unii Europejskiej
ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice,
tel. 032 735 16 97, 032 735 17 63, 032 735 16 25

Informacja na temat Europejskiej Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ)
ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice,
tel. 032 735 18 87, 032 735 18 78, 032 735 18 86

Informacja dotycząca rozliczenia (refundacji) kosztów leczenia w krajach Unii Europejskiej
ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice,
tel. 032 735 17 65, 032 735 16 73, 032 735 15 67

Informacja Działu Lecznictwa Uzdrawiskowego
ul. gen. Jankego 15A, 40-615 Katowice,
tel. 032 735 05 22

Dział ds. Środków Pomocniczych i Przedmiotów Ortopedycznych
ul. gen. Jankego 15A, 40-615 Katowice,
tel. 032 735 05 56, 032 735 05 57